

Rita Agarwala

Atlas of Emergency Radiology

Vascular System, Chest,
Abdomen and Pelvis,
and Reproductive System

 Springer

Atlas of Emergency Radiology

Atlas hình ảnh học cấp cứu

Hệ thống mạch máu, ngực,
bụng chậu và hệ sinh dục

Bác sĩ Đoàn Thị Hiếu Đức dịch

Email: hieuduchcm@gmail.com

Rita Agarwala
Department of Radiology
John H Stroger Jr Hospital of Cook County
Chicago, IL
USA

ISBN 978-3-319-13041-5 ISBN 978-3-319-13042-2 (eBook)

DOI 10.1007/978-3-319-13042-2

Springer Cham Heidelberg New York Dordrecht London

Library of Congress Control Number: 2015932668

© Springer International Publishing Switzerland 2015

This work is subject to copyright. All rights are reserved by the Publisher, whether the whole or part of the material is concerned, specifically the rights of translation, reprinting, reuse of illustrations, recitation, broadcasting, reproduction on microfilms or in any other physical way, and transmission or information storage and retrieval, electronic adaptation, computer software, or by similar or dissimilar methodology now known or hereafter developed. Exempted from this legal reservation are brief excerpts in connection with reviews or scholarly analysis or material supplied specifically for the purpose of being entered and executed on a computer system, for exclusive use by the purchaser of the work. Duplication of this publication or parts thereof is permitted only under the provisions of the Copyright Law of the Publisher's location, in its current version, and permission for use must always be obtained from Springer. Permissions for use may be obtained through RightsLink at the Copyright Clearance Center. Violations are liable to prosecution under the respective Copyright Law.

The use of general descriptive names, registered names, trademarks, service marks, etc. in this publication does not imply, even in the absence of a specific statement, that such names are exempt from the relevant protective laws and regulations and therefore free for general use.

While the advice and information in this book are believed to be true and accurate at the date of publication, neither the authors nor the editors nor the publisher can accept any legal responsibility for any errors or omissions that may be made. The publisher makes no warranty, express or implied, with respect to the material contained herein.

Printed on acid-free paper

Springer is part of Springer Science+Business Media

(www.springer.com)

Acknowledgments

I greatly appreciate the time spent by
Dr. Amrita Sikka, MD
Dr. Dheeraj Reddy Gopireddy, MD, MPH, MBA
Dr. Anita Kelekar, MD
for reviewing the material in this book. They have made important
corrections and have given me useful suggestions.

Nội dung

Phần 1: Hệ thống mạch máu

1 Thuyên tắc động mạch phổi	3
Thuyên tắc do huyết khối	4
Thuyên tắc do nhiễm trùng	20
Thuyên tắc do u.....	22
2 Huyết khối ngoài động mạch phổi	25
Huyết khối tĩnh mạch	26
Huyết khối tim cấp.....	38
Huyết khối tĩnh mạch mạn tính	41
Huyết khối do u	48
Thuyên tắc khí.....	52
Huyết khối động mạch chủ.....	53
3 Bóc tách mạch máu	59
Bóc tách động mạch phổi.....	60
Hội chứng động mạch chủ cấp	61
Bóc tách động mạch chủ.....	61
Tụ máu trong thành	76
Phình động mạch	81
Loét động mạch.....	90
4 Chấn thương mạch máu	97
Động mạch chủ	98
Động mạch phổi	103
Tĩnh mạch chủ dưới.....	104
Già phình.....	108
Endoleak	112
5 Viêm mạch máu	115
Viêm động mạch không do nhiễm trùng	116
Viêm mạch máu do nhiễm trùng	128
6 Hẹp mạch máu	131
Túi thừa Kommerell.....	132
Hẹp động mạch chủ ngực.....	133
Hẹp động mạch thận.....	134
Xơ hóa trung thất	135
Hẹp tĩnh mạch chủ dưới	136
Tài liệu tham khảo	139

Phần II : Hệ sinh dục

18	Nữ	142
	Nhiễm trùng	143
	Nang cạnh buồng trứng	162
	Xoắn buồng trứng	163
	Hội chứng quá kích buồng trứng.....	166
	Bất thường trong tam cá nguyệt đầu tiên	167
	Thai ngoài tử cung.....	167
	Thai trứng.....	174
	Thai không có phôi	177
	Sót thai/nhau thai	178
	Vỡ tử cung đang mang thai do chấn thương ..	179
	Túi thai và dụng cụ tránh thai	180
	Tổn thương lạnh tính của tử cung.....	181
	Tổn thương ác tính của tử cung.....	184
	Bệnh lí nội mạc ác tính	184
	Carcinoma cổ tử cung	187
	Tổn thương phần phụ	191
	Ung thư nội mạc dạng nội mạc.....	191
	U buồng trứng	192
	U ác tính buồng trứng dạng nang	193
19	Nam	200
	Chấn thương.....	201
	Nhiễm trùng	210
	Viêm mào tinh, tinh hoàn, áp xe, tràn mủ tinh mạc.....	214
	Thiếu máu tinh hoàn	220
	Tổn thương lạnh tính	225
	U của mào tinh.....	230
	Thoát vị bẹn bìu	232
	U ác tính tinh hoàn	236
	Tinh hoàn không xuống, teo và đi lên.....	245
	Tài liệu tham khảo.....	248

Các chữ viết tắt

AA	Abdominal aorta	Động mạch chủ bụng
AAA	Abdominal aortic aneurysm	Phình động mạch chủ bụng
AIDS	Acquired immunodeficiency syndrome	Hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải
APS	Anterior pararenal space	Khoang cạnh thận phía trước
ARDS	Acute respiratory distress syndrome	Hội chứng suy hô hấp cấp
CBD	Common bile duct	Ống mật chủ
CECT	Contrast enhanced computed tomography	CT có tiêm thuốc tương phản
COP	Cryptogenic organizing pneumonia	
CT	Computed tomography	Chụp cắt lớp điện toán
DVT	Deep venous thrombosis	Huyết khối tĩnh mạch sâu
EEC	Endometrial echo complex	Phức hợp phản âm nội mạc
GB	Gallbladder	Túi mật
GGO	Ground glass opacity	Tổn thương dạng kính mờ
GIST	Gastrointestinal stromal tumor	U trung mô dạ dày-ruột
GSW	Gunshot wound	Vết thương do đạn bắn
HIV	Human immunodeficiency virus	Virus suy giảm miễn dịch ở người
HP	Hypersensitivity pneumonitis	Viêm phổi dị ứng
IEP	Interstitial edematous pancreatitis	Viêm tụy phù nề mô kẽ
IJ	Internal jugular	Tĩnh mạch cảnh trong
ILD	Interstitial lung disease	Bệnh mô kẽ phổi
IMA	Inferior mesenteric artery	Động mạch mạc treo tràng dưới
IMH	Intramural hematoma	Tụ máu trong thành
IPF	Idiopathic interstitial fibrosis	Xơ hóa mô kẽ vô căn
IUD	Intrauterine device	Dụng cụ tránh thai trong tử cung
IVC	Inferior vena cava	Tĩnh mạch chủ dưới
IVDA	Intravenous drug abuse	Lạm dụng thuốc truyền tĩnh mạch
IVDU	Intravenous drug use	Dùng thuốc truyền tĩnh mạch
JRA	Juvenile rheumatoid arthritis	Viêm khớp dạng thấp thiếu niên
LAD	Lymphadenopathy	Bệnh hạch lympho
LAM	Lymphangiomyomatosis	Tăng sinh cơ trơn bạch mạch
LP	Lymphoid interstitial pneumonia	Viêm phổi mô kẽ lymphoid
LUL	Left upper lobe	Thùy trên bên trái
MIP	Maximum intensity projection	
MRI	Magnetic resonance imaging	Cộng hưởng từ
NET	Neuroendocrine tumor	U thần kinh nội tiết
NSCLC	Non small cell lung cancer	Ung thư phổi không phải tế bào nhỏ
NSIP	Nonspecific interstitial pneumonia	Viêm phổi mô kẽ không đặc hiệu

PD	Pancreatic duct	Ống tụy
PE	Pulmonary embolus	Thuyên tắc phổi
PID	Pelvic inflammatory disease	Bệnh viêm vùng chậu
PJP	Pneumocystis jiroveci pneumonia	Viêm phổi do Pneumocystis jiroveci
PPS	Posterior pararenal space	Khoang cạnh thận phía sau
PRF	Posterior renal fascia	Mạc thận phía sau
PTC	Percutaneous transhepatic cholangiography	Chụp đường mật xuyên gan qua da
RA	Right atrium	Nhĩ phải
RB-ILD	Respiratory bronchiolitis-associated ILD	Viêm tiểu phế quản kèm bệnh mô kẽ phổi
RCC	Renal cell carcinoma	Carcinoma tế bào thận
RLL	Right lower lobe	Thùy dưới bên phải
RLQ	Right lower quadrant	¼ bụng dưới phải
RML	Right middle lobe	Thùy giữa bên phải
RUL	Right upper lobe	Thùy trên bên phải
SB	Small bowel	Ruột non
SBO	Small bowel obstruction	Tắc ruột non
SMA	Superior mesenteric artery	Động mạch mạc treo tràng trên
SMV	Superior mesenteric vein	Tĩnh mạch mạc treo tràng trên
TB	Tuberculosis	Lao
TCC	Transitional cell carcinoma	Carcinoma tế bào chuyển tiếp
TI	Terminal ileum	Hồi tràng cuối
TSC	Tuberous sclerosis complex	Phức hợp xơ cứng củ
UIP	Usual interstitial pneumonia	Viêm phổi mô kẽ thường gặp
UPJ	Ureteropelvic junction	Khúc nối bể thận-niệu quản
US	Ultrasound	Siêu âm
UV	Uretero-vesical	Niệu quản-bàng quang
UVJ	Uretero-vesical junction	Chỗ nối niệu quản-bàng quang
VP	Ventriculo-peritoneal	Não thất-phúc mạc
WON	Walled-off necrosis	Hoại tử không thành
XGC	Xanthogranulomatous cholecystitis	Viêm túi mật hạt vàng

Phần I
HỆ THỐNG MẠCH MÁU

Nội dung

Thuyên tắc do huyết khối..... 4
Thuyên tắc nhiễm trùng 20
Thuyên tắc do u 22

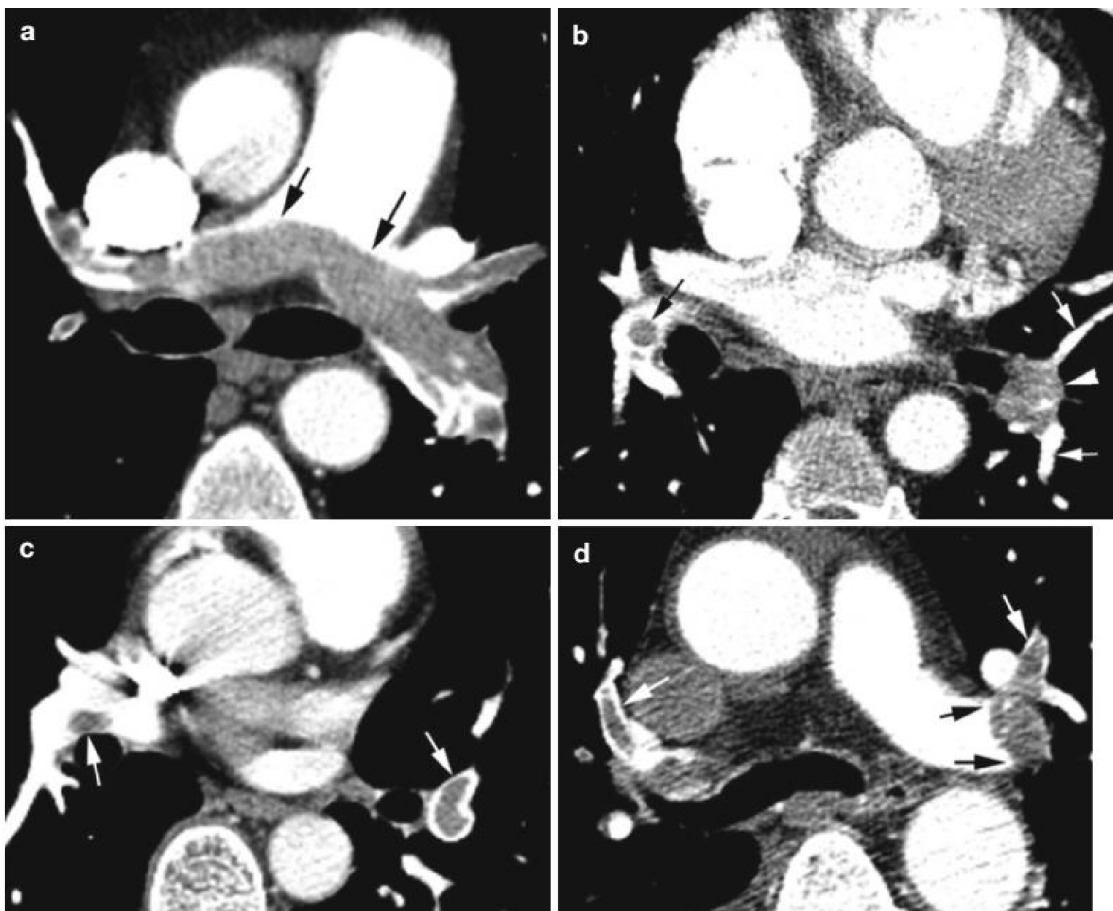
Thuyên tắc do huyết khối

Chẩn đoán

Thuyên tắc phổi cấp

Đặc điểm hình ảnh

1. Khuyết thuốc lòng mạch
2. Động mạch bị tắc có kích thước lớn hơn động mạch bình thường kế cận.
3. Dấu hiệu donut trên hình cắt ngang, dấu đường ray trên hình cắt dọc, máu chứa chất cản quang bao quanh cục huyết khối
4. Khuyết thuốc lệch tâm tạo góc nhọn với thành mạch

H.1.1 Thuyên tắc phổi cấp. Hình CT cắt ngang có tiêm thuốc cho thấy (a) huyết khối hình yên ngựa (*mũi tên đen mỏng*) ở động mạch phổi phải và trái ngang chỗ chia đôi. (b) Động mạch phổi trái nhánh vào thùy dưới lớn (*dấu mũi tên*) chứa huyết khối và lớn hơn động mạch bình thường kế cận (*mũi tên trắng*). Dấu hiệu donut ở động mạch phổi phải nhánh vào thùy dưới

(*mũi tên đen*). (c) Dấu hiệu donut ở động mạch phổi phải và trái nhánh vào thùy dưới (*mũi tên*). (d) Huyết khối lệch tâm tạo hình ảnh khuyết thuốc, tạo góc nhọn với thành mạch ở động mạch phổi trái nhánh vào thùy dưới (*mũi tên đen*). Dấu hiệu đường ray ở động mạch phổi nhánh vào thùy trên hai phổi (*mũi tên trắng*).